

zuzendaritza billa

Ez gaitezen konformatu egindakoarekin.

JAKIN, ez da izan behar lukeana. Hamar urte egiten dituan honetan, gure aldizkariak ba ditu bere baitan prolema eta kezka zenbait.

Honela adierazi digu Rikardo Arregi adiskideak 174-gn "Z. Argia"-n, JAKIN azken zenbakian bide harturik mintzo den artikulotxoan. Atsegiñez biltzen dugu gaur hemen bere iritzi interesgarrien muiña:

“JAKIN-ek lehendabiziko mailla pasa du, orain etapa berri baten aurrean aukera bat egin behar duela uste, erabaki bat artu.

JAKIN zertarako jaio zen ikusirik eta bere asmoak zer ziran ikusirik nik uste dut iru posibilitade auen artean egin behar duela aukera:

1.—Gaur egunean JAKIN-en idazten dute nahiko laiko baiñan ez dugu ahaztu behar aldizkariaren zuzendaritza prailleen eskuetan dagoala. Jose Azurmendi-k dio egin ditekela sakristi usairik gabeko theologi berri bat. Ni ere hortan nago ta ori uste dut JAKIN-ek duen posibilitade bat. Euskalerrria-k ainbeste apaiz eta ain jakintsuak izanik ez ditu euskaldun bezela theologiaren problemak pentsatu. Ori izan diteke posibilitade. Baiñan ba dakit JAKIN-ek ez duela bide au bakarria artuko ta ontan geldituko. Era guztietara pentsatu egin behar dela uste dut.

2.—JAKIN izan diteke euskaldun katoliko pentsamentuaren aldizkaria ta gaurkoz orrelako zerbait dela esan behar. Ba dakit ez dela erabat konfesionala, baiñan existenzialismoaren soroan egifikakoa sarrera txiki batzuek alde batera utzirik ez dut uste gehiago egin danik. Au da behar bada JAKIN-ek duen biderik atseingarriena.

3.—Jose Azurmendi-k dio JAKIN-ek herriarekin bizi nahi duela, herriaren problemak bizi ta pentsatu nahi dituela. Ortarako beharrezkoa, errealidadea bizi nahi badugu beñepein, beste ideialogiko jendeekin itzegitea. Ori izan diteke irugarren aukera, ideialogi guztietako, katoliko edo ez, jendeen arteko elkar izketarako aldizkaria, Euskalerrriari buruz. Au da biderik zailena ta arantzaz josia, baiñan benetakoa. Posible ote da? Era guztietara katoliko-ak ez luteke aaztu behar bentajarekin jokutzen dutela gaurko zirkunstantzietan.

Ez dut uste nere adiskide jakinlariak gaizki artuko dituztenik nik emen esandakoak”.

Honeraiño Arregi-ren hitzak.

Ez dago zer gaizki arturik bere esanetan. Aitzitik, eskerrak ematen dizkiogu elkar hizketarako eta azterketa egiteko tema sortu digulako. Izan ere, ongi da aldizkariaren prolema oro irakurleak ezagutu ditzan.

Halere, ezin komentatu ditzakegu gaurkoz puntu denak. Hasteko, Arregi-k lehenen pontuan dion hori: alegia, "aldizkariaren zuzendaritza prailleen eskuetan dagoala". "Zuzendaritza" deitzerik badago gure ka-soan...

Mintza gaitzen klaroki. Gure ustez, JAKIN-ek ez du izan benetako zuzendaritzarik inprentan ateratzen hasi zanetik. Orain hiru urte zen hori! Esateko, herriarekin bizitzen hastean bertan gelditu zen JAKIN umezurtz.

Zergaitik?

Egin dezagun istoria laburzki.

JAKIN-ek ez zituen gaurko xede berdiñak bere sortze eta lehenen pausoetan. Zenbaki haien azalean ikus ditekenez, "teologilarien yardunak" zebilzkian hasiera hartan. 1956-an jaio zanetik eboluzio bizian joan bada ere, 1964-an emango du Jakin-ek salto berezia.

Urte pare batez "etxean" egon beharrak zearo berritzen du aldizkaria. Orain arteiño, Arantzazu-ko teologi-ixtudianteak osatu dute Jakin, Euskal-Herriko beste apaiz eta praille ikastetxekoen laguntzarekin. Aurrerantzean, ordea, "euskal gazteriaren" aldizkari izanen da. Filosofi eta theologi yardun gorenak erabat baztertu gabe, Herriaren izpirituaz eta kulturaz kezkatzen hasten da. Theologi eta filosofi utsak ez dio deus esaten herriari. Ta laikoek ongi ikusten aite alda-keta hau. Horregaitik, gero ta ugariago dira JAKIN-en agertzen diran laikoen idazkiak. Pentsakera oroek dute leku errebistan.

Aldizkariaren mami eta jomugak aldatzean, bidez-

ko zen, noski, zuzendaritza ere, pittin bat bederik, berritzea. Baiña... lehengo eskuetan jarraitzen du, halabarrez-edo.

Xinpleki esanda, hori uste dugu izan dela gure aldizkariaren oraindiano akats nagusia. Eta horrela luzitzen digu kaskoak...

Ez, ez dugu garbitu nahi eskurik auzi huntan, ezta iñoren gain kulparik botako. Hemen ere, behar bada, erruak partitzea izango da zuzenen.

Ez da gaurko burutazioa guretzat, prailleen zuzendaritza kaltegarri-edo gertatu zitekeala errebistarentzat. Praille eta apaizgaiek bete zuten beren egin-beharra estriñako etapa hartan. Ta aspertu gera oraintxe esaten JAKIN ez dela prailleen aldizkari bat gehiago. Areago, konbenziturik gaude, Arantzazutasuna ta praille usaia soñean dituen bitartean, JAKIN ez dela izango euskal gazteriaren kasetara. Garbi, ezta?

Arregi-k ongi baiño hobekiago daki hau guztia. Redakzioako billera guztietan zartarian jarri den auzia den ezkerero. Baiña, praktikan, ahaztu-edo... ez daki-gu, ba, zer gertatzen dan. Jendeak ez du konpromisorik nahi. Horrela, bati eta besteari egiñiko deiak papel saskian dute atseden. Hitzegitea, planak proposatzea, gauza bat da. Eta haunitz bestea Herriaren izpiritu eta kulturaren alde, interesak alde batera utziaz, lan egitea. Pasa zen Jainkoaren graziaz erromantizismo aroa; ez gaitezen euskaldunok haren egarri.

Bestalde, ez pentsa praille ixtudienteok aparteko interesik daukagunik gure posibilitetasunen goitik dagon errebista bat zuzentzeko. Gaurdaiño, burukomiñak eta eragozpenak bakarrik sortu dizkigu, bai gure ixtudioetan bai gure bizi-moldean. Beraz, komodidadeari begiratuki...

Ekonomiaren aldetik, berriz —barka hainbeste jexti beharra—, JAKIN ez da osatzen bere burua jatzeko!

Etabar... kontu bihurriak ikusten denez. Baiña

*jakin beharrekoak zuzenduko badira eta aldizkaria ho-
beagotzea nahi badugu.*

*Aurrera begira? Ez dago iñolaz ere besoak to-
lestatzerik. JAKIN-ek ba du izen bat asko kostata ira-
bazia. Eta ba du bere gain helburu eta konpromixo
handi bat Herriarekin. Erantzuna, gure esku dago,
euskal idazle guztien esku. Hasi baiño ez dugu egin.
Baiña hasiera hau ez dezagun gehiegi luzatu. Ba dugu
eskarmentu Sisifo-ren buruan...*

*Ez gehiago JAKIN-en horrialdetan redakzio tal-
dearen gogoko ez diran artikulorik. Ez gehiago gutxi
gorabehera, pentsakera-batasun eta armonia gabeko
zenbakirik. Bide bat behar dugu markatu; eta ez ogi
apurrekin, txoriak jan, eta basoan galdu ez gaitzen...*

*Hortarako posibletasunak, bat baiño gehiago ikus-
ten ditugu. Baiña, aurretik, zuekin, irakurleekin, euskal
gaztehekin mintzatu behar dugu. Binbitartean, "zuzen-
daritza" guztion eskuetan aurkitzen da. Guztion eran-
tzun eta opinioen zai gelditzen gera, beraz.*

JAKIN.